Arbejderbeskyttelse — Kvindebeskyttelse.

Af cand. polit. *Ragna Schou.*

(Fortsat).

I *Frankrig* kom den første Arbejderbeskyttelseslov ligeledes i Begyndelsen af det 19. Aarh., nemlig i 1813, og angik — ligesom i England — Børnene, idet det blev forbudt at anvende Børn under 10 Aar i Bjærgværkerne, men først i 1841 tog man det næste Skridt og gav lidt mere omfattende Bestemmelser angaaende Børnearbejdet. Paa større Værksteder maatte Børn under 8 Aar slet ikke anvendes, Børn fra 8 til 12 Aar kun i 8 Timer, fra 12—16 Aar højst 12 Timer, Nattearbejdet blev indskrænket, og Børnene var skolepligtige indtil 12 Aars Alderen. I 1848 forsøgtes en Bestemmelse om 12 Timers Dagen som længste Arbejdsdag, men ingen af disse to Love fik videre Betydning, da Stemningen overalt var imod Statsmagtens Indgriben paa det privat-økonomiske Omraade. Bedre gik det Lærlingeloven i 1851, der dog fik Magt til at indføre en Del Forbedringer, særlig paa Arbejdstidens Omraade. Som man ser, er Frankrig langt bag efter England paa Fabriklovgivningens Omraade. Loven af 1844 i England har kun $6^1/_2$ Time*), hvor Frankrig har 8 Timer, og England har taget Kvinderne med under Beskyttelsen og har baade for dem og Børn indtil 18 Aar højst $10^1/_2$ Time om Dagen — Frankrig har slet ingen Beskyttelse for Kvinder og Børn fra 16—18 Aar, og fra 12—16 Aar er indtil 12 Timer dgl. tilladt, og hertil kommer endda, at Bestemmelserne i Loven kun i ringe Grad overholdtes, først i 1874 indførtes Fabriksinspektører til at paase dette — England har dem allere 1833. Det er egentlig først i den allersidste Tid, at Frankrig vinder med i Beskyttelseslovgivningen, nemlig i Løbet af 90'erne (1892—93, 1897—98), og Standpunktet er herefter følgende: Lovgivningen omfatter alle haandværksmæssige Bedrifter, ogsaa *Værksteder* og *Husindustri,* undtagen hvor udelukkende Familiens egne Medlemmer beskæftiges; dog kan ogsaa her Politiet skride ind i visse Tilfælde. Børn under 13 Aar maa ikke anvendes (kun undtagelsesvis fra 12 Aars Alderen og da kun mod Attester fra Læge og Skole). For Børn under 16 Aar kan Politiet forlange Lægeundersøgelse, og det højeste daglige Timeantal er 10 Timer, for unge Mennesker fra 16—18 Aar og for Kvinder er 11 Timer Maksimum. Nattearbejde er forbudt for alle de beskyttede, og for Bjærgværker findes endnu nogle skærpende Bestemmelser. Normalarbejdsdagen paa 12 Timer bibeholdtes iøvrigt (fra 1848), men for Lokomotivførere og Fyrbødere er den kun 10 Timer.

I 1898 udvides Arbejdsgivernes Erstatningspligt ved Ulykkestilfælde, efter at Lovene af 1892—94 havde givet en Del Bestemmelser og Sikringsforanstaltninger mod Ulykkestilfælde. Endvidere er Fabriksinspektionen udvidet; der er ansat 76 mandlige og 16 kvindelige Fabriksinspektører, der atter staar under 11 Kredsinspektører, foruden forskellige Kommissioner og Raad, f. Eks. en Slags Værgeraad, som har Lærlingevæsenet under sig.

Det nuværende Standpunkt i Frankrig er altsaa omtrent som i England, dog savner man i Frankrig Bestemmelsen om, at Kvinder ikke maa arbejde i Fabrikker den første Tid efter en Fødsel; i Frankrig er man heller ikke tilfreds med det opnaaede, man kræver endnu videregaaende Beskyttelse.

I *Belgien* begyndte man først rigtigt paa Beskyttelseslovgivningen i 1884, da man forbød Bjærgværkerne at anvende Drenge under 12 Aar og Piger under 14 Aar. Efter en Enquête over Forholdene (1886—87) kom Love i 1887, 88 og 1889, derefter i 1895—97, og en almindelig Beskyttelse for Kvinder og Børn var dermed indført. Lovgivningen omfatter kun større industrielle Foretagender og delvis Værkstederne (kun Bestemmelserne om Renlighed og lign.), derimod ikke Husindustrien. Forbudt er Anvendelse af Børn under 12 Aar og af Kvinder de første 4 Uger efter en Nedkomst, ligeledes Nattearbejde og Arbejde under Jorden for Mænd under 16 Aar og Kvinder under 21. Disse Bestemmelser kan i særlige Tilfælde skærpes. Siden 1895—96 er Fabriksinspektion gennemført.

(Fortsættes.)

*) Jvnf. Art. II i »Kv. & Samf.« Nr. 3. *R. S.*